

Maakuntahallitus	§ 49	18.04.2016
Maakuntahallitus	§ 65	16.05.2016
Maakuntahallitus	§ 72	13.06.2016

Maakuntauudistuksen valmistelu Kainuussa

94/12/2016

MH § 49

Kainuun maakuntahallitus valmisteli kokouksessaan 22.2.2016 Kainuun itsehallintoalueen käynnistämistä. Esillä olivat ensimmäiset toimenpiteet laaja-alaisen valmistautumisen aloittamiseksi. Kainuun kuntapäättäjien ja -johtajien kokous päätettiin kutsua koolle Kuntaliiton Kainuun kuntakokouksen yhteyteen 19.4.2016. Maakuntahallitus päätti varautumisesta maakuntahallinnon valmistelua koskevan maakunnallisen aloituskokouksen koollekutsumiseen. Sen ajankohta määräytyy valtakunnallisen valmistelun etenemisen mukaan. Aloituskokouksessa on tarkoitus sopia valmistelun aikataulusta, mukana olevista organisaatioista ja valmistelun käynnistämiseen liittyvistä päätöksistä siihen osallistuvissa organisaatioissa. Lisäksi todettiin, että mm. Kainuun liiton ja Kainuun ELY-keskuksen kesken on käynnistetty kahdenvälinen säännöllinen tilanneseuranta ja valmistautuminen tulevaan uudistukseen.

Valmisteluun otettiin myös maakuntahallinnon uudistamista koskevan yhteisen viestinnän valmistelu. Tämän pohjalta on valmisteltu uudistuksen maakunnallista viestintää ja seurantaa varten yhteinen verkkosivu: <http://www.kainuunliitto.fi/itsehallintoaluevalmistelu>

Maakuntahallinnon uudistukseen varautumiseen liittyvä valmistelutyö on toistaiseksi tehty kunkin organisaation omana työnä, koska vielä ei ole tiedossa, onko valtio ohjaamassa itsehallintoalueiden valmisteluun tai selvityksiin ohjeistusta tai rahoitusta alueille.

Hallitus julkisti maakunta- ja sote-uudistuksen tarkennetut linjaukset 5. huhtikuuta 2016. Hallitus oli sopinut reformiministerityöryhmän neuvottelujen ja valmistelun pohjalta sote-uudistusta tarkentavat linjaukset. Ne ohjaavat sote-järjestämisuudistuksen sekä valinnanvapaus- ja monikanavarahoitusuudistuksen lainvalmistelua. Hallitus oli samalla sopinut maakuntahallinnolle siirrettävistä tehtävistä. Hallitus tulee päättämään uudistusten sisällöstä näiden linjausten mukaisesti hyväksyessään hallituksen esityksen luonnoksen lausuntokierrokselle.

Tarkennetun aikataulun mukaan hallitus tuo uudistukseen liittyvät keskeiset lakiesitykset lausuntokierrokselle touko-kesäkuun aikana. Lisätietoja alueuudistuksen verkkosivuilta: <http://valtioneuvos->

to.fi/artikkeli/-/asset_publisher/hallitus-linjasi-sote-ja-aluehallintouudistusta?_101_INSTANCE_3wyslLo1Z0ni_groupId=10616

Erillisliite nro: 1 [Sosiaali- ja terveydenhuollon ja aluehallintouudistuksen linjaukset 5.4.2016](#)

Erillisliite nro: 2 [Hallituksen linjaus maakuntahallinnon tehtävät 5.4.2016](#)

Valtiovarainministeriö on 13.4.2016 asettanut maakuntauudistuksen ja valtion aluehallinnon uudistamisen projektiryhmän. Projektiryhmä huolehtii hallituksen 5.4.2016 sopiman maakuntahallinnon ja valtion aluehallinnon yhteensovitus päätöksen toteuttamisen edellyttämästä valmistelusta ja erityisesti hallituksen maakuntahallinnolle osoittamien tehtäväsiirtojen toteuttamisen ja tehtävien hoidon rahoituksen valmistelusta sekä valtion aluehallinnon uudistamisen ja näihin uudistuksiin välittömästi liittyvästä valtion keskushallinnon uudistamisen valmistelusta. Projektiryhmän toimikausi on 20.4.2016 - 15.4.2019.

Osana maakuntauudistusta siirretään mittava määrä eri toimialojen tehtäviä valtiolta ja kunnista uusille maakunnille. Näiden tehtäväsiirtojen yhteydessä on samalla monissa tapauksissa tarpeen uudistaa myös sisällöllisesti siirrettäviä tehtäviä ja niitä koskevaa lainsäädäntöä vastaamaan toimintaympäristön muutoksia sekä uuden järjestäjätahon (maakunnat) luonnetta. Päävastuu tehtäväsiirtojen ja niiden edellyttämän lainsäädännön valmistelusta kuuluu kullekin ministeriölle hallinnonalallaan. Valtiovarainministeriö on parhaillaan asettamassa useita eri työryhmiä tukemaan em. ministeriöiden säädösvalmistelua.

Maakuntahallitukselle esitellään hallituksen uudet sote- ja maakuntauudistuksen linjaukset ja valtiovarainministeriön toimeenpanoesitykset sekä arvioidaan niiden merkitystä Kainuun tilanteeseen. Maakuntajohtaja esittelee asiaa. Asiantuntijoina tämän asian osalta kokoukseen on kutsuttu sote-hallituksen puheenjohtaja Raili Myllylä ja johtaja Maire Ahopelto, ylijohtaja Kari Pääkkönen, pelastusjohtaja Anssi Parviainen sekä TE-toimiston johtaja Tiina Veijola.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy keskustelun sote- ja maakuntauudistukseen liittyvistä

jatkotoimenpiteistä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus merkitsi tiedoksi saamansa informaation ja kävi keskustelun sote- ja maakuntauudistukseen liittyvistä jatkotoimenpiteistä.

Keskustelussa käytiin läpi kaikki maakuntauudistukseen liittyvät tehtäväalueet. Keskustelu asiasta jatkuu tiistaina 19.4.16 kuntapäätäjien kokouksessa. Kainuun liitto valmistautuu kutsumaan Kainuun valmistautumista koskevan aloituskokouksen koolle ennen kesälomia, koska hallitus on antamassa lakiesitykset lausuntokierrokselle kevään aikana.

MH § 65

Maakuntauudistuksen organisointi valtakunnan tasolla on edennyt, kun valtiovarainministeriö asetti päätöksellään 22.4.2016 maakuntauudistuksen projektiryhmän ja sille useita valmisteluryhmiä. Projektiryhmän toimikausi on 22.4.2016 - 15.4.2019. Ryhmän puheenjohtajana toimii alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti. Maakunnan liittoja ryhmässä edustavat Jukka Ylikarjula Keski-Pohjanmaalta ja Jari Parkkonen Päijät-Hämeestä. Tähän liittyvät asettamisasiakirjat ovat maakuntahallituksen Tiedoksi merkittävät asiat kohdassa.

Kainuun osalta valmistaminen maakuntauudistukseen eteni Kainuun kuntapäätäjien kokouksessa 19.4. Paltamossa. Kokouksessa sovittiin, että maakuntauudistuksen laaja eri sidosryhmiä koskeva aloituskokous kutsutaan koolle ma 20.6.2016 Kajaaniin. Kokoukseen kutsuttavat tahot on alustavasti määritelty maakuntahallituksen 22.2.2016 päätöksessä. Kokoukseen kutsuttavien listaa on täydennetty ja se esitellään kokouksessa.

Aloituskokouksessa on tarkoitus sopia valmistelun aikataulusta, valmistelun organisaatioista sekä päätöksentekomenettelystä. Valmistelua varten valittavat organisaatiot toimivat epävirallisina yhteistyöhön perustuvina eliminä. Maakuntauudistuksen toimeenpanolaissa tullaan todennäköisesti määrittelemään (vuonna 2017) väliaikaishallinnon rakenne ja menettelytavat, joilla virallinen valmistelu tapahtuu.

Valmistelutyötä varten olisi tarkoituksenmukaista nimetä ainakin ohjausryhmä, joka toimii poliittisen vuorovaikutuksen, linjausten ja päätöksenteon areenana sekä virkamiehistä koostuva valmisteluryhmä, joka valmistelee johtoryhmän päätettävät asiat sekä hoitaa operatiivisia tehtäviä. Lisäksi eri tehtävien

suunnittelutyötä varten tulee nimetä työryhmiä, joiden kokoonpanoissa on alan substanssiosaajia ja muita asiantuntijoita.

Valmisteluaikaisissa kustannuksissa on tarkoitus noudattaa seuraavia periaatteita:

- jokainen valmisteluun osallistuva organisaatio vastaa edustajiensa mahdollisista kokouspalkkioista, ansionmenetyksistä ja matkakustannuksista,
- Kainuun liiton edustajien osalta noudatetaan palkkiosäännön 2 §:n kohtaa 5. ”Muut toimielimet” ja päätetään kokouspalkkioksi 50 €/kokous. Ansionmenetykset palkkiosäännön mukaisesti,
- jokainen valmisteluun osallistuva organisaatio vastaa edustajiensa palkka- ym. toimintakustannuksista,
- mahdollisista yhteisistä valmisteluun liittyvistä kustannuksista vastaavat valmisteluun osallistuvat organisaatiot vuorotteluperiaatteella niin, että laskutuksia puolin ja toisin tehdään vain poikkeuksellisen suurten menojen kohdalla.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy keskustelun valmistelutyön organisaatiosta ja tarpeellisten ohjaus-, valmistelu- ja työryhmistä sekä niiden kokoonpanosta. Asian valmistelua jatketaan seuraavassa maakuntahallituksen kokouksessa ja kuullaan asiassa sitä ennen keskeisiä sidosryhmiä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi aloituskokoukseen laajasti kutsuttavien tahojen listan ja päätti, että organisointiasian valmistelua jatketaan yhdessä Kainuun sotien kanssa yhtenäisen valmisteluorganisaation pohjalta. Maakuntahallitus hyväksyi yllä esitetyt valmisteluaikaisten kustannusten määräytymisten perusteet.

MH § 72

Valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat käynnistäneet maakuntaudistuksen toimeenpanon ja siihen liittyvän muutostuen valmistelun. Valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat 26. toukokuuta lähettäneet maakuntaudistuksen toimijoille kirjeen uusien maakuntien monitoimialaisen toimeenpanon esivalmistelun käynnistämisen tueksi. Kirje muistioineen löytyy verkosta osoitteesta <http://alueuudistus.fi/muutostuki/maakuntaudistus>

Esivalmistelua koskevan muistion (erillisliitteenä) mukaan maakuntien liitot kutsuvat koolle esivalmistelun yhteensovittamisesta vastaavat maakunnalliset ohjausryhmät. Maakuntauudistuksen toimeenpanoon osallistuvat tasapuolisesti edustettuina maakuntien liitot, ELY-keskukset, TE-toimistot, kunnat, sairaanhoitopiirit, erityis- huoltopiirit, keskeisten kuntayhtymien johto sekä maakuntien so- te-uudistuksen valmistelijat. Muutostyöhön osallistuvat myös aluehal- lintovirastot. Valmistelutyöhön osallistuvat myös henkilöstön edustajat. Nyt käynnistyvä maakuntien toiminnan käynnistämisen esivalmistelu ei muuta sote-uudistuksen toimeenpanon alueellista valmistelua.

Jokaiseen 18 maakuntaan tulee ohjausryhmä ja muutosjohtaja tai projektinjohtaja. Työn ohjausta ja koordinaatiota varten valtiovarain- ministeriö palkkaa määräaikaisen muutosjohtajan. Tavoitteena on, että maakuntauudistuksen muutosjohtaja aloittaa tehtävässään alku- syksystä 2016. Sosiaali- ja terveysministeriö on aiemmin nimittänyt sote-uudistuksen muutosjohtajaksi Sinikka Salon.

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpano tapahtuu neljässä vai- heessa: esivalmistelu, maakunnan toimintaa valmisteleva väliaikais- hallinto, maakunnan käynnistymisvaihe ja uuden maakunnan ensim- mäinen varsinainen toimintakausi.

Esivalmisteluvaihe kestää sote-järjestämislain ja maakuntalain voi- maantuloon 1.7.2017 saakka. Tässä vaiheessa tehdään yksityiskoh- taiset esiselvitykset maakunnan toiminnan käynnistämisestä ja tuki- palvelujen, kuten ICT- ja tietohallintopalvelujen, siirtämisestä ja jaka- misesta. Työ tehdään yhdessä kuntien ja kuntayhtymien kanssa.

Väliaikainen valmistelutoimielin aloittaisi toimintansa sote- järjes- tämislain ja maakuntalain nojalla 1.7.2017. Väliaikainen valmistelutoi- mielin valmistelisi uuden maakuntavaltuuston vaaleja ja järjestäyty- mistä sekä jatkaisi maakunnan käytännön työn suunnittelua. Väliai- kaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädettäisiin voimaanpanolaissa.

Ensimmäiset maakuntavaltuuston vaalit pidetään hallituksen linjauk- sen mukaisesti tammikuussa 2018 presidentinvaalin ensimmäisen kierroksen yhteydessä. Maakuntavaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2018. Valtuusto valitsee maakuntahallituksen, joka ryhtyy muun muassa valmistelemaan maakuntajohtajan ja sote-järjestämisjohta- jan ja muiden keskeisten viranhaltijoiden valintaa. Maakuntahallitus valmistelelee vuoden 2019 talousarvion ja maakuntastrategian. Näistä päättää maakuntavaltuusto. Neljännessä vaiheessa maakunnan toi- minta käynnistyy. Hallituksen linjauksissa 5.4.2016 sovitut tehtävät siirtyvät uusille maakunnille 1.1.2019 lukien.

Kainuun maakuntauudistuksen avauskokousta varten on 6.6.2016 kokoontuneet Kainuun kaupunkien ja kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat, maakuntahallituksen puheenjohtaja sekä Kainuun soten valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ja käsitelleet maakuntauudistuksen ohjausryhmän kokoonpanoa. Asiasta on myös neuvoteltu Kainuun poliittisten piirijärjestöjen edustajien kesken 6.6.2016.

Edellä mainituissa kokouksissa on linjattu, että maakuntauudistuksen Kainuun ohjausryhmän kokoonpanossa huomioidaan maakunnan poliittinen ja alueellinen edustavuus. Ohjausryhmän esitetään koostuvan seuraavista edustajista:

- 2 henkilöä jokaisesta kunnasta
- 1 henkilö jokaisesta puolueesta piirijärjestön nimeämänä
- 1 henkilö jokaisesta pääsopijajärjestöstä (1 tehy, 1 super, 1 jhl, 1 jyty, 2 juko (kunta ja valtio), 1 pardia)
- Kainuun liitto
- Kainuun sote
- Kainuun kansanedustajat
- 1 Kainuun ELY-keskus
- 1 Kainuun TE-toimisto
- 1 Pohjois-Suomen AVI

Erillisliitteet nro: 6-7 VM:n ja STM:n muistio 26.5.2016 maakuntauudistuksen ja maakuntien toiminnan käynnistämisen esivalmistelusta sekä muistio Kainuun maakuntauudistuksen esivalmistelusta.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation sekä tekee 20.6. kokoontuvalle maakuntauudistuksen aloituskokoukselle ehdotuksen ohjausryhmän perustamisesta ja muusta uudistuksen organisoinnista esittelytekstissä ja erillisliitteessä nro 7 kuvatulla tavalla.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus merkitsi tiedoksi saamansa informaation sekä teki 20.6.2016 kokoontuvalle maakuntauudistuksen aloituskokoukselle ehdotuksen ohjausryhmän perustamisesta ja muusta uudistuksen organisoinnista esittelytekstissä ja erillisliitteessä nro 7 kuvatulla tavalla.

Maakuntahallituksen ehdotus perustettavan ohjausryhmän

kokoonpanosta on seuraava:

- 2 henkilöä jokaisesta Kainuun kunnasta
 - 1 henkilö jokaisesta puolueesta piirijärjestön nimeämänä
 - 1 henkilö jokaisesta pääsopijajärjestöstä (1 Tehy, 1 Super, 1 JHL, 1 Jyty, 2 Juko (kunta ja valtio) ja 1 Pardia)
 - Kainuun liitto
 - Kainuun sote
 - Kainuun kansanedustajat
 - 2 henkilöä Kainuun ELY-keskuksesta
 - 1 henkilö Kainuu TE-toimistosta
 - 1 henkilö Pohjois-Suomen AVI:sta
 - 1 henkilö Kainuun Pelastuslaitokselta.
-